

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς:
Δικαιοσύνης
Εσωτερικών**

**Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
Εξωτερικών**

Θέμα: «Άρση διακρίσεων λόγω φύλου στο οικογενειακό δίκαιο, κατοχύρωση δικαιώματος γάμου για όλα τα πρόσωπα και αναγκαίες προσαρμογές της νομοθεσίας για πολίτες που ζουν στην Ελλάδα και για Έλληνες του εξωτερικού»

Στις 15 Δεκεμβρίου 2021 το Ανώτατο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάσισε ότι ένα παιδί με δύο γονείς του ιδίου φύλου που έχουν αναγνωριστεί ως οικογένεια σε ένα κράτος της ΕΕ, πρέπει επίσης να αναγνωρίζεται νομικά ως οικογένεια και από τα υπόλοιπα μέλη της ΕΕ, προκειμένου να εγγυηθεί το δικαίωμα του παιδιού στην ελεύθερη κυκλοφορία, την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ασφάλιση. Η απόφαση του Ε.Δ στηρίζεται στην πρώτη ευρωπαϊκή στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ, (2020-2025), η οποία αναφέρει χαρακτηριστικά «αν κάποιος είναι γονέας σε μία χώρα, είναι γονέας σε κάθε χώρα». Θεωρείται δε, μια σημαντική απόφαση προς την κατεύθυνση της ισότητας και της θεσμικής συμπερίληψης των ΛΟΑΤΚΙ+ προσώπων, δεδομένου ότι κυρώνει και αναγνωρίζει τον γάμο, την γονεϊκότητα και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα παραπάνω για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και τα παιδιά τους, εντός της ΕΕ.

Η απόφαση αυτή δημιούργησε δεδικασμένο για τα ομόφυλα ζευγάρια και τα παιδιά τους στις χώρες της ΕΕ, συνεπώς και στην χώρα μας, δεδομένου ότι καθίσταται πλέον θεσμικά εφικτό, όλες οι πράξεις που τελούνται στο εξωτερικό μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών να εγγράφονται νόμιμα στο ειδικό ληξιαρχείο και να καθίστανται υποστατές και στην Ελληνική έννομη τάξη.

Παράλληλα, αποφασίζεται από την Κυβέρνηση, τον Μάρτιο του 2021, η σύσταση Εθνικής Επιτροπής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ η οποία παραδίδει την έκθεσή της τον Ιούνιο του 2021, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής και σε αντιστοιχία και συνέχεια αυτής, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εισαγωγή της Έκθεσης. Η Έκθεση παρουσιάζει μια σειρά προτάσεων και οδηγιών, μεταξύ αυτών και των αλλαγών που η Επιτροπή προτείνει προς την Κυβέρνηση σχετικά με το οικογενειακό

δίκαιο, προκειμένου να επιτευχθεί η προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+, να διασφαλιστεί η ισότητα και η ισοτιμία απέναντι στον νόμο όλων των πολιτών, η πρόσβαση και συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και πολιτική ζωή ανεξάρτητα από τον σεξουαλικό προσανατολισμό, ή την ταυτότητα, την έκφραση ή τα χαρακτηριστικά φύλου.

Την ίδια περίοδο που η Επιτροπή επεξεργάζεται τις προτάσεις της για την σύνταξη της Εθνικής Στρατηγικής, συζητείται και ψηφίζεται στην Βουλή, παρά την σωρεία αντιδράσεων εντός κι εκτός Βουλής, ο προβληματικός, εν τοις πράγμασι πλέον, νόμος 4800/2021, για το οικογενειακό δίκαιο, ο οποίος όχι μόνο δεν λαμβάνει καμία μέριμνα για τις οικογένειες με γονείς ΛΟΑΤΚΙ+ αλλά τις αγνοεί επιδεικτικά, αρνούμενος να αναγνωρίσει τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων στην γονεϊκότητα, στο γάμο, στην επιμέλεια των παιδιών, αρνούμενος να δεχτεί την πολλαπλότητα και την εξέλιξη των οικογενειακών σχημάτων και των κοινωνικών αλλαγών που συντελούνται στην ελληνική κοινωνία.

Την ίδια ιδεολογική πολιτική άρνηση επέδειξε η κυβέρνηση και στην πρόταση νόμου του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ με τίτλο «Άρση διακρίσεων λόγω φύλου στο οικογενειακό δίκαιο, κατοχύρωση δικαιώματος γάμου για όλα τα πρόσωπα και αναγκαίες προσαρμογές της νομοθεσίας» την οποία κατέθεσε στο κοινοβούλιο, στις 17/06/2022, και αποτελεί πολιτική και θεσμική τομή για τη χώρα. Πρόκειται για μία συμπεριληπτική μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου που έρχεται να καλύψει τα νομικά κενά που εξακολουθούν να υπάρχουν και μετά τη νομοθέτηση του συμφώνου συμβίωσης και της νομικής αναγνώρισης ταυτότητας φύλου.

Συνοπτικά η πρόταση νόμου προβλέπει: 1) επέκταση του δικαιώματος σύναψης γάμου για όλα τα ζευγάρια με πλήρη δικαιώματα, 2) θεσμοθέτηση του δικαιώματος τεκνοθεσίας, 3) πρόσβαση στις μεθόδους της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, 4) αναγνώριση του δεύτερου μη βιολογικού γονέα, 5) δυνατότητα ληξιαρχικής επιλογής «γονέας I και II» για να ξεπεραστούν τα εμπόδια όσων προσώπων και οικογενειών δεν εντάσσονται στο έμφυλο δίπολο «πατέρας-μητέρα».

Ένα και πλέον χρόνο μετά, η εθνική στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, παραμένει ανενεργή, δεν έχει διαμορφωθεί ακόμη το θεσμικό πλαίσιο, δεν έχουν θεσπιστεί ρυθμίσεις και τροποποιήσεις που θα εξαλείψουν τις θεσμικές ανισότητες σε βάρος τους και μάλιστα σε δομικά ζητήματα, όπως αυτά των οικογενειακών σχέσεων, του γάμου, της συγγένειας και των ζητημάτων που απορρέουν από αυτά.

Δεδομένου ότι η Αρχή της Ισότητας είναι η κατάσταση στην οποία όλα τα άτομα σε μια Κοινωνία έχουν ίσα δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην οικογενειακή ζωή και ανάπτυξη,

Δεδομένου ότι τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ + είναι ανθρώπινα δικαιώματα και πρέπει να διασφαλιστούν και να προστατευτούν ως τέτοια,

Δεδομένου ότι η Ελληνική Πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει τις αρχές του Συντάγματος, να εναρμονίζεται με το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο, με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και τα παιδιά των ΛΟΑΤΚΙ + οφείλουν να απολαμβάνουν όλα τα προνόμια που απορρέουν από μια οικογένεια όπως τα απολαμβάνουν τα τέκνα ετερόφυλων οικογενειών,

Δεδομένης της ανάγκης να αναγνωριστούν, να αποκτήσουν υπόσταση, αξιοπρέπεια και ισότητα όλες οι οικογένειες με ΛΟΑΤΚΙ+ γονείς,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί,

- 1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προβεί στις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις του οικογενειακού δίκαιου ώστε να συμπεριλάβει στις διατάξεις του και τις οικογένειες των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων; Αναγνωρίζει η Κυβέρνηση την ποικιλομορφία του θεσμού της οικογένειας, όπως αυτή διαμορφώνεται και εντός της ελληνικής κοινωνίας, και αν ναι, γιατί τις αποκλείει νομοθετικά από το οικογενειακό δίκαιο; Αν όχι, ενισχύει τις ανισότητες σε βάρος των οικογενειών αυτών γεγονός που αντιβαίνει στις βασικές αρχές του Συντάγματος, του Διεθνούς Δικαίου, και των ανάλογων αποφάσεων των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Δικαστηρίων;**
- 2. Τι μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση ώστε να μπορούν πλέον όλες οι πράξεις που τελούνται στο εξωτερικό μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών να εγγράφονται νόμιμα στο ειδικό ληξιαρχείο και να καθίστανται υποστατές και στην Ελληνική έννομη τάξη;**
- 3. Ποιες ρυθμίσεις θα προωθήσει ώστε τα παιδιά των ΛΟΑΤΚΙ+ να διατηρούν μια νομικά θεσμοθετημένη γονική σχέση με τον έτερο πραγματικό γονέα σε περίπτωση απώλειας του άλλου γονέα;**
- 4. Δεδομένου του μεγάλου αριθμού οικογενειών με ΛΟΑΤΚΙ+ γονείς συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ζουν στην αφάνεια και της, κατά τεκμήριο, αυξήσεως αυτών, υπάρχει σχέδιο προστασίας των δικαιωμάτων αυτών;**
- 5. Για ποιο λόγο αρνείται να υλοποιήσει τις προτάσεις για τις αναγκαίες νομοθετικές προσαρμογές στο οικογενειακό δίκαιο, της Εθνικής Στρατηγικής για τα ΛΟΑΤΚΙ+ που η Εθνική Επιτροπή συνέταξε και μάλιστα κατ' εντολή του Πρωθυπουργού, όπως αναφέρεται στο κείμενο της Στρατηγικής; Ποιες από τις κατευθυντήριες οδηγίες-προτάσεις της Στρατηγικής έχει υλοποιήσει η Κυβέρνηση;**
- 6. Για ποιο λόγο δεν προχωρά στην θεσμοθέτηση του γάμου για όλα τα πρόσωπα;**

Οι ερωτώντες/σες Βουλευτές/τριες

Αγαθοπούλου Ειρήνη Ελένη

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αναγνωστοπούλου Σία

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκιόλας Γιάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ζαχαριάδης Κώστας
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καφαντάρη Χαρά
Λάππας Σπύρος
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χάρης
Μάρκου Κώστας
Μπακαδήμα Φωτεινή
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Ξανθός Ανδρέας
Παπαδόπουλος Σάκης
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Πέρκα Θεοπίστη
Πούλου Παναγιού
Ραγκούσης Γιάννης
Σκούφα Μπέττυ
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τζούφη Μερóπη
Τόλκας Άγγελος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μίλτος
Χρησιτίδου Ραλλία